

vdajajo s ponosom! On vé, da ima v svoji ostri in navidezno odurni ženi milo družico in razumno prijateljico, ki ga umeva, ki ga ceni, in mu nemalokdaj pride na pomoč z modrim svétom. On vé, da žena iskreno ljubi otroke, če tudi s pazno in resno ljubeznijo; da je pravična s posli, če tudi ostra in natančna. Njegova žena nima sicer „zlatega srca“, a zato pa obilno srca združenega z razumom, katera delata, da je ona — dobri duh njegove hiše. Kreposti take ženske so prave kreposti, če se tudi ne zdé take.

Jednako bi se dalo pokazati, kdaj so in kdaj niso osrečevalne druge poprej našete kreposti. Ne bomo se pri njih mudili dolgo.

Usmiljenost in sočutnost je krepost, ki človeka najbolj odlikuje. S človeštvom sočutiti, človeštvu pomagati — prevzvišeno čustvo! Poleg tega ima človeška duša sama užitek od usmiljenosti; tako n. pr. daje čista ljubezen do bližnjega že sama po sebi užitek duši. Kadar smo usmiljeni, skoro bolj osrečujemo sebe nego onega, komur smo izkazali prijaznost.

Pravičnost je krepost, katera bi morala zasedati prvo mesto tako v javnem, kakor v zasebnem življenju vsakega človeka. In vendar — pravičnosti skoro ni več na svetu. Od domačega zatišja, kjer se jedno dete srcu bolj prikupi kakor drugo — dasi bi imelo drugo zaradi svoje krotkosti in ljubeznivosti več pravice do naše ljubezni —, tje do glasnega šuma javnega življenja, nič kakor osebna nagnjenja, površni razsodki, mnoge krivice! Koliko bolesti in koliko obupa izvira iz krivice! Koliko veselih in blagih duš je krivica premenila v odurne in nezaupne ljudi! Izmed sto moških, kateri zaidejo s pota poštenosti, bilo je najmanj devetdeset pahnjenih v propad po trdi pesti krivice.

Kaj pa skromnost? Oj, ta prelepa čednost, ki pomenja nepokvarjenost, neprikritost, preprostost v mišljenju, dejanju in govorjenju: kako si vedno redkejša od dné do dné! Skromnost je nežna prijateljica duše, katero uči plemenitosti v vseh slučajih, odvrta od svetovnega meteža in od podlega prilizovanja. Oseba, preveč nakičena, žali vkus; usta, iz katerih besede ne prestando vró, so nadležna. Radodarnost, ki deli svoje darove skrivaj, je mnogo vrednejša kakor tista, ki razsiplje z glasnim truščem. Preprosta besedica „da“ nam dela slajšo vslugo, kakor dolgo pritrjevanje; preprosti „ne“ nas včasih bolj prepriča, kakor dolga vrsta zanikajočih besed.

Krepost, krepost, kolikor si lepa, toliko si težavna! A prav zato si toliko dragocena in vzvišena, ker te ne dosežemo z lahka, temveč z

Korejci.

neumornim trudom, z vstrajnim prizadevanjem, z zatajevanjem. Zato pa nam krepost dela življenje sladko in veselo, bodisi, da nas tudi tare kaka nadloga.

Umetnik, ko se uglobi v svoje delo, ki se navdušuje za plodove svojega duha, čuti se srečnega in pozabi deloma, da je trpin.

Svečenik, zdravnik, učitelj, državnik in drugi voditelji človeštva, ki se zamaknejo v blagi namen svojega poklica, zabijo svojih težav, ne ménijo se za nevhaležnost. Pred njih duševnimi očmi se jim smehlja bodoči sad njih požrtvovanja, in ta sladí trudapolno njih življenje.

Rekla sem: kar sladí njih življenje, ne mislim pa, da jih popolnoma osrečuje. Ne, zakaj popolne sreče ni na tem svetu, in ni je stvari pod solncem, s katero bi si priborili stalno zemsko srečo. Srečo primerjam mesecu, ki se blišči v potoku. Ne moremo ga prijeti, ker je samo odsev meseca, bliščečega se na obzorju. V trpkosti svojega mučnega življenja hrepenimo vedno po sreči; doseči je ne moremo, ker je samo odsev od zgoraj.